

กระทู้ถามที่ ๐๔๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอให้แก้ปัญหาการกำหนดจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลให้แก่คนพิการ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

จากการที่รัฐบาลเปิดขายสลากดิจิทัลในราคา ๘๐ บาท ผ่านแอปพลิเคชันเปาตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีการตอบรับที่ดีขายได้หมดทุกงวดตามแนวทางที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลต้องการควบคุมราคาขายให้อยู่ที่ใบละ ๘๐ บาท แต่กลับพบว่าทำให้เกิดปัญหากับผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลรายย่อยที่ได้รับการกำหนดจำนวน (Quota) ตามประเภทคนพิการที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการนี้ และต้องการเรียกร้องเสนอปรับเปลี่ยนการกำหนดจำนวนให้แก่คนพิการให้สอดคล้องกับความเป็นจริง เนื่องจากผู้พิการได้จำนวนน้อยอยู่แล้วและเป็นผู้ค้ารายย่อยที่แข่งขันราคาขายกับสลากดิจิทัลที่ขายใบละ ๘๐ บาทไม่ได้ เนื่องจากในระบบมีราคาถูกกว่า สามารถเลือกเลขแบบรวมชุดได้ ทำให้มีความสะดวกกว่าการซื้อกับผู้พิการที่เร่ขายตามสถานที่ต่าง ๆ อีกสาเหตุหนึ่งคือการกำหนดจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลให้ผู้พิการที่ได้รับจัดสรรมีน้อย รายได้จากยอดขายจึงไม่พอกับค่าครองชีพ ทำให้ต้องไปซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในท้องตลาดมาเพิ่ม เพื่อให้มีรายได้มากขึ้น การขายสลากส่วนนี้จะมีราคาแพงกว่าใบละ ๘๐ บาท เมื่อเฉลี่ยแล้วทำให้ต้นทุนสูงกว่าเดิม แต่ก็ต้องซื้อมาขายเพื่อให้ได้ปริมาณและรายได้เพิ่มขึ้น จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงการคลังจะแก้ปัญหาการกำหนดจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลให้แก่คนพิการที่ไม่เพียงพออย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๔๗ ร.

ของ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล
เรื่อง ขอให้แก้ปัญหการกำหนดจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลให้แก่คนพิการ

ข้าพเจ้า นายเศรษฐา ทวีสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถาม จากการที่รัฐบาลเปิดขายสลากดิจิทัลในราคา ๘๐ บาท ผ่านแอปพลิเคชันเปาตั้ง
ตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีการตอบรับที่ดีขายได้หมดทุกงวดตามแนวทางที่สำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาลต้องการควบคุมราคาขายให้อยู่ที่ใบละ ๘๐ บาท แต่กลับพบว่าทำให้เกิดปัญหา
กับผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลรายย่อยที่ได้รับการกำหนดจำนวน (Quota) ตามประเภทคนพิการที่ได้รับ
ผลกระทบจากมาตรการนี้ และต้องการเรียกร้องเสนอปรับเปลี่ยนการกำหนดจำนวนให้แก่คนพิการ
ให้สอดคล้องกับความเป็นจริง เนื่องจากผู้พิการได้จำนวนน้อยอยู่แล้วและเป็นผู้ค้ารายย่อยที่แข่งขันราคา
กับสลากดิจิทัลที่ขายใบละ ๘๐ บาทไม่ได้ เนื่องจากในระบบมีราคาถูกลงกว่าสามารถเลือกเลขแบบรวมชุดได้
ทำให้มีความสะดวกกว่าการซื้อกับผู้พิการที่เร่ขายตามสถานที่ต่างๆ อีกสาเหตุหนึ่งคือการกำหนดจำนวน
สลากกินแบ่งรัฐบาลให้ผู้พิการที่ได้รับจัดสรรมีน้อย รายได้จากยอดขายจึงไม่พอกับค่าครองชีพ
ทำให้ต้องไปซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในท้องตลาดมาเพิ่ม เพื่อให้มีรายได้มากขึ้น การขายสลากส่วนนี้
จะมีราคาแพงกว่าใบละ ๘๐ บาท เมื่อเฉลี่ยแล้วทำให้ต้นทุนสูงกว่าเดิม แต่ก็ต้องซื้อมาขายเพื่อให้
ได้ปริมาณและรายได้เพิ่มขึ้น จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงการคลังจะแก้ปัญหการกำหนดจำนวน
สลากกินแบ่งรัฐบาลให้แก่คนพิการที่ไม่เพียงพออย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ขอเรียนว่า การดำเนินงาน
ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ในการเปิดให้บริการจำหน่ายสลากดิจิทัลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖
เป็นต้นไป จะเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) แบบดิจิทัล มีวัตถุประสงค์หลัก
คือเป็นการแก้ไขปัญหาสลากเกินราคา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่าง
เป็นรูปธรรมชัดเจน นอกจากวัตถุประสงค์หลักแล้วยังเป็นการเปิดการบริการจำหน่ายสลากดิจิทัล
ผ่านแอปพลิเคชันเปาตั้งเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับตัวแทนจำหน่ายที่ได้รับการจัดสรรสลากกับ
ทางสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล กล่าวคือ เป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสลากให้กับตัวแทนจำหน่าย
จากเดิมที่จะต้องนำสลากไปเร่จำหน่ายหรือตั้งแผงจุดที่จำหน่าย ซึ่งจะสามารถจำหน่ายสลากได้ในกรณี
ที่ตัวแทนจำหน่ายได้เดินเร่ไปพบผู้บริโภคหรือผู้บริโภคได้มาทำการซื้อขาย ณ จุดที่จำหน่ายเท่านั้น
แต่การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสลากให้กับตัวแทนจำหน่ายในการจำหน่ายผ่านแอปพลิเคชันเปาตั้งนั้น
สามารถสร้างโอกาสในการจำหน่ายสลากได้มากขึ้นด้วย ในปัจจุบันมีผู้ใช้ผ่านแอปพลิเคชันเปาตั้ง
อยู่เกือบ ๔๐ ล้านหมายเลข ที่สามารถเข้ามาเลือกซื้อสลากของตัวแทนจำหน่าย ทำให้ตัวแทน
จำหน่ายได้รับประโยชน์ ดังนี้

๑. มีระยะเวลาในการจำหน่ายสลากมากขึ้น ด้วยสลากดิจิทัล ไม่มีกระบวนการจัดส่งสลาก ไม่ต้องรอรับสลากเพื่อนำไปจำหน่าย รวมทั้งสามารถจำหน่ายสลากได้ในทุกสถานการณ์ เช่น สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 หรือฝนตก น้ำท่วม โดยสามารถจำหน่ายสลากได้ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. - ๒๓.๐๐ น. ทำให้จำหน่ายสลากได้รวดเร็ว สะดวกและมีโอกาสจำหน่ายสลากได้หมด ทำให้ได้รับผลตอบแทนที่รวดเร็ว และไม่ต้องรับภาระการขนส่งในการจำหน่ายสลากไม่ได้

๒. มีรายได้จากการจำหน่ายสลากสูง สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเดินทางไปรับจำหน่ายหรือเช่าแผงพื้นที่เช่าจำหน่ายสลาก โดยเฉพาะผู้พิการทางร่างกายสามารถจำหน่ายสลากได้แม้อยู่ในที่พักอาศัย

๓. ตัวแทนจำหน่ายสลากสามารถประกอบอาชีพอื่นเสริมได้ ด้วยการจำหน่ายสลากผ่านแอปพลิเคชันเป่าดังเป็นระบบออนไลน์ที่ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสลากได้ด้วยตัวเองโดยอัตโนมัติ

๔. ตัวแทนจำหน่ายสลากไม่ต้องมีความเสี่ยงเรื่องการจะกระทำผิดกฎหมายในเรื่องของการจำหน่ายสลากเกินราคา และหรือการจำหน่ายให้กับเยาวชนอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ซึ่งเป็นเหตุให้ตัวแทนจำหน่ายถูกยกเลิกการเป็นตัวแทนจำหน่ายมีผลทำให้ขาดรายได้เลี้ยงชีพ

๕. อำนวยความสะดวกสบายให้ตัวแทนจำหน่ายโดยเฉพาะผู้พิการสามารถจำหน่ายสลากได้ง่ายขึ้นรวดเร็วขึ้น

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้มีประกาศสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เรื่อง เปิดให้ตัวแทนจำหน่ายประเภทบุคคลรายย่อยทั่วไป คนพิการ สมาคม องค์กร มูลนิธิ และผู้มีสิทธิทำรายการซื้อ - จดลงหน้าสลากกินแบ่งรัฐบาล แจ้งความประสงค์เข้าร่วมเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) แบบดิจิทัล โดยให้แจ้งความประสงค์ในระหว่างวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๖ และได้มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อพิจารณาต่อไป

ดังนั้น คนพิการที่เป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) แบบใบทั้งตัวแทนจำหน่ายและผู้ซื้อ - จดลงหน้าสลากกินแบ่งรัฐบาล สามารถแจ้งความประสงค์ที่จะเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) แบบดิจิทัล เพื่อลดปัญหาและผลกระทบจากมาตรการนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลขอเรียนว่าการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) แบบดิจิทัล สามารถควบคุมไม่ให้มีการจำหน่ายสลากเกินราคาได้ โดยประชาชนทั่วไปสามารถซื้อสลากได้ในราคาไม่เกินฉบับละ ๘๐ บาท จึงเป็นการแก้ไขปัญหาสลากเกินราคาที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลประสบปัญหามายาวนาน

สำหรับคนพิการที่เป็นตัวแทนจำหน่าย หรือผู้ซื้อ - จดลงหน้าสลากกินแบ่งรัฐบาล ที่ประสงค์จะเข้าเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) แบบดิจิทัล สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จะมีการเตรียมช่องทางในแอปพลิเคชัน “เป่าดัง” เพื่อกำหนดในส่วนของร้านค้าคนพิการให้ประชาชนทั่วไปที่ต้องการช่วยสนับสนุนคนพิการ สามารถค้นหาและซื้อสลากของคนพิการที่เป็นตัวแทนจำหน่ายสลากดิจิทัลได้

สลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) เป็นสลากรูปแบบดั้งเดิมที่ต้องพิมพ์หรือจัดให้มีสลากผลิตเอาไว้ล่วงหน้า ผู้จำหน่ายต้องนำสลากแสดงหมายเลขให้ผู้บริโภคเลือกซื้อ ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสลากได้ตามหมายเลขเฉพาะที่ผู้จำหน่ายมีไว้ให้เลือกซื้อเท่านั้น ผู้บริโภคไม่สามารถเลือกสลากหมายเลขนอกเหนือจากที่ผู้จำหน่ายมีไว้ ดังนั้น สลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก ซึ่งในปัจจุบันจำนวนสลากนั้นมีความเหมาะสมพอดีกับความต้องการของผู้บริโภคอยู่แล้ว การที่จะเพิ่มจำนวนสลากเพื่อตอบสนองความต้องการการจำหน่าย จึงไม่สามารถกระทำได้ จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงความต้องการซื้อเพื่อตอบสนองผู้บริโภคเป็นหลัก มิเช่นนั้นจำนวนปริมาณสลากก็จะล้นและเหลือจนจำหน่ายไม่หมด ภาระก็จะตกอยู่กับผู้จำหน่ายนั่นเอง ดังนั้น การเพิ่มจำนวนสลากซึ่งเป็นรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) ให้จำหน่าย ในกรณีนี้จึงไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ตรงจุด เพราะท้ายที่สุดผู้จำหน่ายเองที่จะต้องรับภาระและมีปัญหาตามมาอีกมากมาย แต่ในปัจจุบันมีความต้องการที่แย่งชิงกันจะเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหลัก (Lottery 6: L6) กันมาก แต่ปริมาณจำนวนสลากที่จัดสรรให้มีอยู่เท่าเดิมไม่อาจเพิ่มได้ ดังเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเข้าใจถึงปัญหาดังกล่าวดี จึงเตรียมที่จะออกผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองได้ ทั้งผู้จำหน่ายและผู้ซื้อ นั่นคือสลากกินแบ่งรัฐบาลตัวเลขสามหลัก (Numbers 3: N3) ซึ่งเป็นสลากรูปแบบใหม่ ที่ไม่ต้องพิมพ์หรือจัดให้มีสลากหมายเลขไว้ล่วงหน้า เป็นลักษณะให้ผู้บริโภคเลือกซื้อตามความต้องการของผู้บริโภคเอง โดยที่ผู้จำหน่ายไม่ต้องมีสลากหมายเลขไว้ให้ผู้บริโภคเลือกซื้อ ผู้บริโภคต้องการหมายเลขใดก็แจ้งความประสงค์ต่อผู้จำหน่ายได้ตามความต้องการ โดยที่ผู้จำหน่ายไม่จำเป็นต้องมีสลากหมายเลขอยู่ในมือ เมื่อไม่ต้องมีการผลิตสลากเอาไว้ล่วงหน้า ผู้จำหน่ายไม่ต้องรับภาระการจำหน่ายสลากไม่หมด ขึ้นอยู่กับความสามารถของการจำหน่ายของผู้จำหน่ายเอง จำหน่ายได้มาก จำหน่ายไม่ได้ก็ไม่ต้องรับภาระสลากเหลือ ซึ่งเป็นการตอบสนองในเรื่องการส่งเสริมอาชีพโดยแท้ ประกอบกับผู้บริโภคหรือผู้ซื้อก็สามารถซื้อหมายเลขที่ต้องการได้ โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับว่าผู้จำหน่ายจะมีหมายเลขที่ตนต้องการหรือไม่ สลากกินแบ่งรัฐบาลตัวเลขสามหลัก (Numbers 3: N3) จึงเป็นสลากรูปแบบที่สามารถตอบสนองได้ทั้งผู้จำหน่ายและผู้ซื้อได้อย่างแท้จริงสรุปได้ ดังนี้

๑. ผู้จำหน่ายไม่ต้องหาเงินมาลงทุนเพื่อจ่ายค่าสลากให้กับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ก่อนนำไปจำหน่ายให้กับผู้บริโภค ไม่ต้องมีต้นทุนในการจำหน่ายและไม่ต้องกลัวว่าจะขาดทุนหากจำหน่ายสลากไม่หมด ไม่ต้องจำหน่ายสลากเกินราคาเพื่อถัวเฉลี่ยสลากที่จำหน่ายไม่ได้

๒. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถจัดสรรให้กับผู้จำหน่ายได้อย่างเพียงพอ โดยไม่ต้องมาแย่งกันเป็นผู้จำหน่ายในลักษณะแย่งโควตาที่มีจำนวนจำกัด มีปริมาณจำนวนสลากที่ไม่เพียงพอต่อตัวแทนจำหน่าย หรือผู้ที่มีความต้องการที่จะมีอาชีพจำหน่ายสลาก จนเป็นที่มาของการขายส่งขายต่อกัน จนทำให้ราคาสลากสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้